

[Oluf Pedersen.]

finansien tjener derpå, og så synes jeg, vi skulle overlade til vort lille kapitalistiske kommunistparti at stille krav om flere penge til statsboligbyggeri.

Vi andre er vel allesammen klar over — ellers er det ikke for tidligt, vi bliver det — at statsfinansiering ikke bevirker, at der bliver en eneste øre mere at få som lån, idet den private kredit må indskrænkes i tilsvarende omfang, som man øger statskreditte — forudsat at man da vil holde orden i statens pengevæsen. Det eneste, vi har fået ud af statsfinansiering, er dette, at vi har fået dyrere penge. Ikke alene har vi ved statsfinansiering fået dyrere penge, men vort prisindeks for byggeriet er siden 1935 steget med 30 pct. udover, hvad stigningen i detailpristallet betinger. Det vil i virkeligheden sige, at et husmandsbrug, som efter det foreliggende lovforslag skal koste 55 000 kr., skulle kunne bygges for 42 000 kr., hvis ikke man havde en særlig fordyrelse af byggeriet. Med andre ord, statsfinansieringen har bevirket, at et husmandsbrug bliver ca. 13 000 kr. dyrere at bygge.

Her griber også et andet forhold ind, nemlig de krav, der stilles, besværlighederne med papirer o. s. v. Man ser, at de statslån, for hvis tildeling kravene ikke er så komplicerede, er forholdsvis mere efterspurgt.

Hertil kommer så yderligere, at hvis statsfinansieringen skal ske til lav rente ved hjælp af statsobligationer — sådan som den forrige regering sværmede for det — betyder det, at staten indgår på forpligtelser og til gengæld får et aktiv, der kun er ca. en trediedel værd. Så har staten jo, som forholdene ligger, ikke anden udvej end den, som den højtærede finansminister har fulgt, nemlig at udskrive mange flere skatter, end man ellers skulle bruge; man må skaffe et overskud svarende til den mindreværdi, som statens tilgodehavender har i forhold til dens forpligtelser. Jeg mener, at hvis man ikke havde statsfinansiering, så kunne man uden at ødelægge landets pengevæsen alene af den grund nedsætte skatterne her i landet med omkring 500 mill. kr.; vi kunne bl. a. have undgået den lede tøjskat.

Retsforbundet har aldrig haft sympati for statsfinansiering. Men jeg må sige, at de resultater, jeg har set af statsfinansiering i de senere år, har vist, at den er meget mere

skadelig, end selv vi havde befrygtet. Vi har som følge af den fået ikke blot højere renter, dyrere byggeri og ekstra skatter, men bagefter som følge af dette højere pristal og større omkostninger. Det har øget de besværligheder, som vi skal slås med, og jeg mener, at vi må hurtigst muligt se at komme ud af det, men at vi naturligvis ved afviklingen må handle med fornuft.

Lad os så derefter se på det foreliggende lovforslag. Se, vi mener, at lovgivningsmagten har pligt til at sikre borgerne adgang til fædrelandets jord til dyrkning og byggeri eller anden udnyttelse, uden at der derfor skal præsteres en kontant købesum udover erlæggelsen af den årlige jordrente. Dette problem vil blive løst, når vi nu får indført fuld grundskyld, og man bør naturligvis ved gennemførelsen tage hensyn til, at de, der har erhvervet jord og har måttet betale den, har været tvunget til at købe den og indgå forpligtelser overfor sælgeren og andre kreditgivere, således at de i virkeligheden har forpligtet sig til at svare jordrente til andre, medens den burde være betalt til samfundet.

Vi ved endvidere, at grundskylden efter en periodes vurdering kommer til at svinge med pengenes værdi, men desuden bygger det forslag, vi behandler her, på, at der for husmandsbrugenes vedkommende skal svares en konjunkturbestemt rente efter landbrugets forrentningsprocent. Det vil sige, at grundskylden skifter, eftersom jordværdien går op eller ned — dette fastsættes ved vurderingerne — og at man indenfor vurderingsperioderne gennem den konjunkturbestemte rente får en svingning, som svarer til svingningerne i landbrugets forrentningsprocent.

Det ligger stort set sådan, efter hvad vi kan se, at det, man kommer til at betale, praktisk talt bliver det samme, enten man har konjunkturbestemt rente, eller man ikke har det, sådan som det regnes ud, men man får altså større svingninger efter konjunkturerne, og det mener jeg er en fordel. Det kunne jo, når fuld grundskyld gennemføres, indrettes sådan, at man for landbrugets vedkommende kom til at svare grundskyld, som var konjunkturbestemt. Det, landbruget kom til at svare, ville forsåvidt blive uændret af den grund, men i højere grad svinge med landets konjunkturer.